

V Ě S T N Í K

ČESKOSLOVENSKÉ NÁRODNÍ RADY AMERICKÉ

Číslo 388

Listopad 1988

PROHLÁŠENÍ ČESKOSLOVENSKÝCH ORGANIZACÍ V ZAHRANIČÍ K SEDMDESÁTÉMU VÝROČÍ ČESKOSLOVENSKÉ NEZÁVISLOSTI

V novoročním prohlášení z roku 1986 jsme se společně přihlásili k ideálům a tradicím první Československé republiky. Letos 28. října si společně a slavnostně připomínáme 70. výročí jejího založení.

V pohnutém říjnu r. 1918 washingtonská deklarace československé nezávislosti, pražské prohlášení státní samostatnosti a martinská deklarace Slováků, položily základy, na nichž si naše národy vybudovaly svůj nezávislý, svobodný a demokratický stát.

Zároveň si připomínáme, že vyhlášení československé samostatnosti bylo výsledkem práce, zápasu a obětí mnoha buditeckých generací, uvědomělého snažení, politického umu, rozhodnosti a nakonec vojenské statečnosti našich legií na třech frontách první světové války.

Připomínáme si s úctou jména všech, kdo v čele s Tomášem Garriguem Masarykem vedli zápas našich národů o československou samostatnost za první světové války doma i v zahraničí.

Jsme hrdí na Československou republiku 28. října, na její politickou demokracii, náboženskou svobodu, hospodářský rozvoj, sociální péči, vzkvétající kulturu, na republiku svobodného lidu, který byl zdrojem veškeré státní moci.

Žádný stát není s to vypořádat se se všemi nedostatky a otázkami naráz. Nebylo to ani v moci první Československé republiky. Republika jich zdědila víc než dost a doba jí neušetrila nových problémů. Dnes se s uznáním díváme na velké dílo, které při řešení těchto otázek vykonala, a na demokratický způsob, jakým k nim přistupovala. Prokázala vyspělost, která ve střední Evropě neměla obdoby.

Tuto republiku zničila nacistická moc a krátkozrakost čs. západních spojenců v letech 1938 a 1939. Po 2. světové válce se obnovená republika stala obětí komunistického puče v r. 1948. Invaze vojsk Varšavského paktu, vedených masovou sovětskou armádou v srpnu 1968 potvrdila komunistické zotročení Čechů a Slováků.

Odmítáme všechny pokusy československých komunistů hlásit se k památnému 28. říjnu, když jej po sedmdesát let odsuzovali a znehodnocovali. Republika 28. října nepatří ani komunistické straně Československa ani Sovětskému svazu, nýbrž svrchovanému československému lidu, v jehož jménu se jako jeho odvčký sen stala v roce 1918 skutekem.

V r. 1988 je pozdě uvažovat, zda se naše národy měly každému z oněch náporů na československou nezávislost a demokracii postavit na odpor se zbraní v ruce. Odkaz 28. října nám však ukládá, abychom znovu vytrvale bojovali všemi prostředky, kterých se nám dostává o ideály, které onoho dne v roce 1918 našly svůj výraz v československé samostatnosti a demokracii. Některé z našich organizací se tohoto zápasu zúčastnili již za 1. světové války. Jiné se k nim přidaly v 2. světové válce. A mnohé nové organizace vytvořili teprve exulanti z komunistického Československa. Všechny nás však spojuje vědomí stejné odpovědnosti za společný úkol: ze všech sil přispívat k osvobození Československa z komunistické diktatury jakéhokoliv směru a ražení a dnes ze sovětské nadvlády k návratu Čechů, Slováků a Rusinů do rodiny svobodných, nezávislých a demokratických národů.

V duchu tohoto odkazu vzdáváme čest všem, kdo v Československu navzdory komunistické moci za velkých osobních obětí o tyto ideály národní a duchovní obrody usilují a bojují. Ujišťujeme je svou loajalitou a plnou podporou. V tomtéž duchu vyjadřujeme svou úctu všem krajanům a exulantům za jejich práci v tradicích 28. října. Vyslovujeme také svůj dík za pomoc a za porozumění, jichž se našemu úsilí dostává v zemích svobodného světa, kde žijeme a pracujeme.

Přejeme všem občanům Československé republiky, aby je vzpomínka na 28. říjen 1918 inspirovala k dalšímu, jakkoliv tuhému, složitému a možná ještě i dlouhému usilování v zápase o československou svobodu a demokracii. Nade vše jim i sobě přejeme, aby je vzpomínka na 28. říjen 1918 naplnila novou nadějí, že vláda jejich věcí se znovu vrátí do jejich rukou.

Úspěšné oslavy 70. výročí založení Československé republiky v Mortonově vyšší škole v Ciceru, Illinois

Československý Americký Kongres v Chicagu, který sdružuje přes 40 spolků a organizací uspořádal s velkým úspěchem oslavy onoho historického data.

Oslava byla zahájena modlitbou přednesenou rev. Shintayem.

Předseda James Krákora sestavil celou oslavu za spolupráce mnoha členů přidružených spolků a organizací a uvedl následující řečníky:

George Vytlačila, presidenta ČSA; Edwarda Derwinského, člena U.S. House of Representatives, který byl pověřen

VESTNIK

November 1988

Organ of the Czechoslovak National Council of America

Published monthly (Except bi-monthly July-August)

Subscription \$5.00 - Outside U.S.A. \$6.00

Editor - O. Kovar

Office: 2137 So. Lombard Avenue, Cicero, Illinois 60650

Telephone: 656-1117

VĚSTNÍK

Listopad 1988

Organ Československé národní rady americké

Vychází měsíčně (s výjimkou dvojčísla v červenci-srpnu)

Předplatné \$5.00 - Mimo USA \$6.00

Redaktorka - O. Kovářová

Úřadovna: 2137 So. Lombard Avenue, Cicero, Illinois 60650

Telefon: 656-1117

mnoha důležitými funkcemi naší americkou vládou. Zdůraznil, že se Čechoameričané nemají vzdávat naděje na osvobození své staré vlasti; Věru Rokničovou; Štefana Papánka, kterému bylo 17 let, když Republika vznikla v roce 1918.

Oslavné odpoledne bylo vyplněno výstupy českých, moravských a slovenských skupin, které nám dokázaly, jak malebně sluší kroje, jak krásně zní mateřský jazyk a hudební melodie staré vlasti. Všechny děti byly v krojích a byly rozkošné.

Oslava byla ukončena modlitbou otce Vojtěcha Víta.

Projev u příležitosti oslavy 70. výročí od založení Československé republiky

ŠTEFAN PAPÁNEK — OCTOBER 28, 1988

Sestry a bratia, drahí priatelia,

Iste si viete domyslieť, aké živé a radostné spomienky prebiehajú mojou mysľou, keď oslavujeme 70. výročie vzniku nášho štátu, spoločného domova slovenského a českého národa. 28. október v Prahe a 30. október v Turčianskom Svätom Martine pre Čechov a Slovákov sú dva najvýznačnejšie dni.

Mal som 17 rokov, a bol som v rodnej obci na Brezovej, keď sme rúcali staré Uhorsko a zakladali nové Československo. V kraji, kde pred 70 rokmi za prvého Slovenského národného povstania v roku 1848 na Brezovej, Ľudovít Štúr vyhlásil odtrhnutie Slovenska od Uhorska. Október 1918, bol v tom kraji zvlášť radostne a úprimne vítaný. Neskúmali sme, čo náš nový štát pre nás priniesie, lebo sme verili, že to znamená oslobodenie od uhorského poddanstva.

Po štúdiách v Prahe som sa vrátil na Slovensko a začal som budovať svoju existenciu v Galante na južnom Slovensku, kde som sa zapojil do verejného života a v tom som zostal doteraz. Južné Slovensko bolo jazykovou hranicou Slovákov a Maďarov. Tu maďarizácia, pred 1918 rokom mala najväčší úspech.

Poslovenčovanie južného Slovenska bola robota nových Slovákov. Mohli sme na prstoch jednej ruky zrátať ľudí, ktorí sa hlásili k svojmu národu. Dedinský ľud, najmä poľnohospodárski robotníci, to všetko boli Slováci, potlačení a bez národného povedomia. Bolo treba začať všade od začiatku. Začali sme stavať slovenské školy, organizovať odbory Matice slovenskej, zakladali sme Sokol a oživovali slovenskosť v cirkevných osadách. Zakladali sme hospodárske družstvá a organizovali finančné inštitúcie.

Všade som bral aktívnu účasť, často som dal podnet k roznyh akciám, ktoré sme budovali v záujme slovenského národného a československého štátneho života. Ako 21-

ročný, bol som zvolený s Jankom Ursíny, ako zástupca Slovenska za člena rižskeho výboru agrárneho dorastu celoštátnej organizácie mládeže.

Toto hnutie zakladalo na južnom Slovensku tie najlepšie základy stability Československého štátu. Húfy ľudí sa hlásio k nám. Ľudom, ktorých sme získali, sme pomáhali zaistiť existenciu. Tento kraj sa stal mojím druhým rodiskom a preto moje spomienky na 28. október 1918 sú tak vrele a tak živé. Zachoval som ich po celý život.

Republika dala Slovákom slobodu, rovnosť pred uradmi, možnosť vzdelania a zachránila Slovákov od národnej smrti, ktorá im v Uhorsku hrozila. Republika priniesla zo snov realitu.

Školská výchova a kultúra prosperovala. V roku 1918, na Slovensku sme nemali ani jednu strednú školu, a o univerzitách nehovoriac. Za krátky čas, 20 rokov prvej republiky, sa na Slovensku vystavilo vyše 50 stredných škol, univerzity v Bratislave, v Košiciach, Technika a rozne časti univerzitného a technického štúdia v iných mestach. Dnes univerzitnými mestami na Slovensku sú nielen Bratislava a Košice, ale aj Žilina, Trnava, Nitra, Martin, Banská Bystrica a Prešov.

Rozhodujúcu úlohu na tomto kultúrnom rozvoji však zohrala prvá Republika. Bez toho, čo Republika urobila na poli školstva a všeobecnej vzdelanosti, nebolo by možné budovať to vysoké školstvo, ktoré na Slovensku dnes je. Slovensko za Republiky vyrástlo kultúrne a ekonomicky. Slováci sa v Republike vyvinuli v moderný evrópsky národ. Treba priznať, že toto všetko sa stalo za nezištnej pomoci bratského českého národa.

Dnešné jubileum republiky oslavujeme v novej nádeji. Práve preto, že si uvedomujeme, čo sa dnes v Republice deje. Dnes demokratické sily obyvateľstva mohutnejú a domáhajú sa práv. Komunisti sú v rozpakoch. V tomto roku sme boli svedkami mohutných národných náboženských manifestácií. Demokratické sily vzrastajú, komunisti ustupujú. Komunisti znesvätili aj náš sviatok slobody. Po roku 1948, keď sa zmocnili vlády, zakázali oslavy 28. Októbra a vyhlásili ho len za deň znárodnenia. Samozrejme, že občania oddaní demokracii a našim národným tradíciám sa s tým nespokojili a svoje práva v tomto roku presadili. Predsedníctvo Komunistickej strany sa uznieslo obnoviť 28. Október ako štátny sviatok. Tlač režimu prináša rozsiahle články o tom, aký má význam 28. Október v histórii našich národov. Doteraz to všetko popierali. Výhlasovali 28. október len za sviatok buržoázie. Dnes uznávajú, že 28. Október je základným pilierom Československého štátneho života. Preto, s tým väčšou radosťou a s tým väčším sebedomím budú jubileum Republiky oslavovať demokratické sily doma, v Čechách, na Morave a na Slovensku.

My v zahraničí nemusíme nič meniť, lebo my sme nikdy 28. Október neopustili. My sme ho vždy považovali za náš štátny sviatok a tak sme ho oslavovali. T. G. Masaryk, Štefánik, Beneš a naši legionári sa zaslúžili o Republiku. Spomíname s úctou na všetkých tých, čo sa o príchod 28. Októbra v Prahe a 30. Októbra v Turčianskom Svätom Martine zaslúžili.

Zdorazňujeme, že rozhodnutie slovenských dejateľov za prvého odboja doma i v zahraničí, ktorí spojili osudy Slovenska s osudom Čiech a Moravy, bolo jedine správne a bolo pozhnaním pre slovenský národ.

Naša úloha v zahraničí nekončí tým, že komunistický režim priznal svoju chybu a že sa k 28. Októbru začína hlásiť. My sa musíme starať, aby sme všemožne podporili demokratické sily na domácej pode. Lebo dielo obnovy 28. Októbra bude dovršené len vtedy, až miesto diktatúry komunistickej strany bude v našej vlasti platiť zas humanitná demokracia a až bude naša republika úplne nezávislá a slobodná. A v tejto práci pomáhaj nám Boh.

Věra Roknič

Neděle, 30. října 1988 — Morton East Auditorium

Sedmdesát let uplynulo od památného dne 28. října 1918, ode dne, na který čekal náš národ celá století. A toho dne celý národ jásal: Máme vlastní stát, budeme sami rozhodovat o sobě, o své budoucnosti a o budoucnosti našich dětí. Lidé byli opojeni pocitem svobody a politické samostatnosti a celý národ se sešel tak sjednocen, jak snad nikdy historie nepamatuje.

Dvacet let později, 28. říjen 1938 už byl den národního smutku, kdy národ krvácel z čerstvých ran, které mu zasadil Hitler. Pak nastal protektorát a po krátkém záblesku radosti nad skončením války přišel rok 1948, kdy Hitlera vystřídal Stalin a k našemu národnímu svátku, k našemu slavnému 28. říjnu byl násilně připojen Den znárodnění. Následovala bariéra několika desítek let, v nichž jsme byli svědky neblahého politického vývoje naší vlasti, až v roce 1968 jsme s nadšením sledovali demonstrativní pokus o návrat k demokratickým ideálům první republiky.

Dnes přemýšlíme o slově republika, o jeho původním smyslu, o Tomáši Garigu Masarykovi, zakladateli státu, jehož sochy stát pokácel; dnes přemýšlíme o lesích, vodách a stráních, o lučinách, kde hučí průzračná voda, o skalínách, kde šumí zelené bory. Přemýšlíme o rocích končících osmičkou, o nutnosti historického myšlení a nezbytnosti dějinného pohybu, o vývoji ideí a o demokracii. Dnes, v říjnu 1988 vzpomínáme na náš domov a národ a modlíme se za nedílnou československou republiku. Věříme celou svou duší, že svoboda a demokracie se opět vrátí do naší vlasti, a že nadejde šťastná doba, kdy červenomodrobílý prapor bude opět vlát v demokratickém, skutečně nezávislém Československu. Dnes, jako i v minulosti si znovu opakujeme slova básníka: (**)

Je vzdálená a přec je stále naše,
jí na kráse dálka neubrala.

Má na hrdle otisky cizích prstů
a přec jí dáváme vše, i když z mála.

Je v řetězech za to, že vzepřela se moci,
má jizvy na ranách, jak svištěl karabáč,
leč pořád má své sladké vrásky údolíček
a nad nimi jak oblak visí pláč.

Jen řekni slovo "vlast" a už tě zavazuje —
vždyť je to místo, kam náš cit se vrací.
Jsme jako hvězdy, jež se světem rozletěly,
však každý z nás ji láskou doživotně splácí.

Má divné stružky krve po lukách a lesích,
má stopy po noži, jenž bral co nepatřilo mu.
Leč i kdyby jak skýva chleba okorala,
nám vždy se bude zdát o sladké cestě domů!

(** Slova básníka Michala Racka ze sbírky Šepot v šeru)

THE WHITE HOUSE, Washington

OCTOBER 25, 1988

I am pleased to join in the sentiments of all who commemorate the 70th anniversary of the founding of an independent Czechoslovak state. Like a number of other countries in Eastern and Central Europe, an independent Czechoslovakia was created at the end of World War I with the hope that national self-determination and democracy would bring genuine peace and stability to the European continent. In the years after its establishment, Czechoslovakia was indeed a model of how a newly formed country could attain democracy and economic prosperity. Unfortunately, the dream of peace proved to be short-lived. The Munich Agreement, World War II, and the subsequent expansion of Soviet power shattered the aspirations of freedom-loving Czechs and Slovaks to live peacefully and democratically in truly independent homeland.

Today, brave men and women both within Czechoslovakia and abroad continue to struggle for the cherished ideals on which the founding of the Czechoslovak Republic was based. These ideals of liberty, democracy, and self-determination are the same ones upon which our own country was founded, and which are now gaining strength around the world. I am confident that the course of history is firmly on the side of these ideals. Genuine freedom and independence will one day again come to Czechoslovakia, and I hope and pray with you that such a day is not far off.

God bless you.

Ronald Reagan

PAMATUJTE NA RADU SVÝM PŘÍSPĚVKEM!

Schvalujete-li pevné zásady a postoj Rady
k nejdůležitějším otázkám dnešního vývoje,
získejte nám nové členy!



Naše nálepky mají svou tradici a účel připomínat světu, že Československo je stále v sovětském zajetí. Těší nás první odezva na naši žádost o finanční příspěvek. Doufáme, že je to slibný začátek a že pošlete i vy a že požádáte přátele, aby též přispěli.

Slovenský luteránský kostel sv. Trojice v Chicagu oslavil 95 let svého založení

Výstižná historie Svätej Trojice

První slovenskí pionieri vystáhovali sa z vlasti pod menom dnes ako Československá republika a usadili sa v Chicagu v r. 1880, ktorých počet už v r. 1892 umožnil utvoriť Spolok slovenských evanjelikov pro národno-náboženské ciele. Na žiadosť zhromaždených evanjelikov založená bola Cirkev Sv. Trojice 8. októbra 1893, práca ktorej venovali sa bratia Gustav Krno, Martin Círan, Ján Závodný, Ján Lupták, Ján Rehtoris, Juraj Prokša, Martin Plačko, Michal Retkovský, Štefan Juríček, pan farár (ďalej len p.f.) Karol Haurer. Povolany zo Slovenska bol Dvct. p.f. Lasislav Boor, prvý slova Božieho kazateľ. Cirkev bola riadne inkorporovaná v štáte Illinois v r. 1894 s 394 zakladateľmi zaznamenaných v cirkevnej Zápisnici.

Sbor Sv. Trojice dňa 10. augusta 1902 vstúpil do synody Slovenskej Evanjelickej a.v., ktoré spojenie v r. 1909 sa ukončilo skrz uvádzania neprijateľných spôsobov pri Bohoslužbách našej evanjelickej cirkvi.

P.f. Ján Somora zvolený bol za kňaza keďže p.f. Boor vzdal sa toho úradu v našom zbore. V r. 1909 vzdal sa p.f. Somora kňazstva zboru 19. septembra.

P.f. Samuel Lichner v júli prijal cirkevný vokátor a započal svoje účinkovanie kňazské v našom zbore v r. 1910 v ktorom zakúpil kostol na Chicago a Noble ul.

Uhostila riadnu konvenciu Slovenskej evanjelickej jednoty naša cirkev v ktorej je spolok Lasislav Boor.

V r. 1917 založilo sa číslo 112 k prácam Červeného Kríža v Prvej svetovej vojne.

V r. 1918 bola oslava 25. výročia zboru Sv. Trojice a založený bol Krúžok mládeže.

23. novembra 1924: Posviacka nového chrámu Božieho v Mayfair, kde uvedené boli prvé Bohoslužby v anglickej reči. Ženský oltárny krúžok bol založený v decembri.

V r. 1927 vydal knihu "Slovenská mlúvnica", učiteľorgánista Samuel Durkovič. Cirkevný časopis "Host," započatý p.f. Lichnerom a tlačiarom p. Ján Roškom. Bola založená mladšia Lutherová liga.

Cez r. 1924-1934 teologóvia Jakub Sopko, Andrej Brndjar, Jozef Billy vypomáhali v zbore. Založený bol i Krúžok mladších dám v r. 1933. Časopis "Commentator" bol vydávaný mládežou. Nové anglické spevníky obstarané. Mužský krúžok založený p.f. Samuel Placko rezignoval.

30. júna 1936 sa vzdal čo výpomocný kňaz p.f. Karol Molár. P.f. Jaroslav J. Pelikán 6. júna započal jeho účinkovanie v zbore ako slova Božieho kazateľ. Bol v novembri založený Spevokol Zora, p. J. Gološinec, Dir.

P.f. Lichner a paní Dr. Matilda, poctený obedom na rozlúčku so zborom po hodných rokoch spoločnej služby.

1940: Pozemok pre nový chrám zakúpený na Elston a Foster a LaCrosse ul., a započatý bol Kampán stavebného fondu. Predaný bol Mayfairský chrám a bohoslužby vo mayfairskom Methodist chráme.

Zlaté Jubileum Cirkvi v r. 1943 — oslava. Synovia a dcéry vo vojenskej službe Sv. Bibliou obdarený.

1946: p.f. J. J. Pelikán, ml. inštalovaný.

1948: Prielom pody pre nový chrám, a v r. 1949 položený základný kameň. Nový chrám posvätený v r. 1950. Prvá

letná škola v novom chráme. Chrám na Chicago a Noble Ave., predaný v r. 1951.

1958: p.f. Pelikán, ml., vzdal sa kňazstva zboru.

1959: p.f. Teodor Pelikán povolaný výpomocný kňaz.

1963: Zvony z chrámu Chicago a Noble preložené do nového chrámu. P.f. Pelikán, st., prešiel do výslužby a poctený rozlúčkovým obedom.

P.f. Teodor Pelikán vzdal sa kňazstva v zbore.

1967: p.f. Rudolph Shintay jeho účinkovanie započal čo dušpastier zboru. 450. výročie reformácie sa slávil.

1968: Pamätný Kríž a Veža posvätený. 75. výročie zboru sa oslávio a prvá zborová kniha členstva s obráskami vydaná pri pocení zakladateľov - delníkov zboru.

1979: Zbor Sv. Trojice začlenil sa do Slovenskej synody Sion, Spojenej lutheranskej cirkvi v Amerike.

1983: p.f. Shintay poctený rozlúčkovým obedom pri odchode na dôchodok. Inštalovaný boli kňazi p.f. Ján Siedem a p.f. Jakub Galezewski. Vzdal sa úradu kňaza zboru p.f. Galezewski v r. 1984. Rezignoval p.f. Ján Siedem čo kňaz zboru vo februári 1988. P.f. Shintay povolaný byť inermný farár zboru, administrátor. Výbor pre nového kňaza mimoriadneho konventu odporučal kandidáta p.f. Dr. Jána Čobrdu, ktorého zbor si povolal čo riadneho kňaza zboru Sv. Trojice. 11. septembra 1988, instalačné služby pre Dr. Čobrdu. 12.-13. septembra Dištriktná konferencia v zbore 9. októbra 1988: Oslávená pamiatka založenia zboru Sv. Trojice: 95. výročie slávnostne Bohoslužby — slovenské o 8:30 a anglické o 10:00 ráno, a slávnostný banket.

Samého Pánu Bohu buď česť i sláva!

President ČSNRA dr. L. Rozbořil se zúčastnil oslav 95tého výročí Slovenského luteránského kostela a pozdravil přítomné za Čs. národní radu americkou. V jeho proslovu vyzdvihl historické události Slovenského luteránského kostela a ocenil jejich spolupráci s ČSNRA.

Volby v Americkém Fondu pro československé uprchlíky

V těchto dnech se konala výroční schůze Amerického fondu pro československé uprchlíky v jeho místnostech v New Yorku. Schůze zvolila do správní rady nového člena v osobě prof. dr. Mojmir Povolného, předsedu Rady svobodného Československa.

Ihned po výroční schůzi se sešla správní rada, aby zvolila sedmičlenné vedení fondu a dala mu direktivy pro další práci. Předsedou správní rady byl opět zvolen prof. arch. Jan Hird Pokorný. Novým prezidentem fondu se stal Vojtěch Jeřábek, bývalý viceprezident a dlouholetý ředitel newyorské kanceláře. Jako další funkcionáři tohoto vedení byli zvoleni Martha Sharp Cogan, sekretářka, Peter R. duPont, viceprezident a pokladník, prof. dr. Jiří Horák, viceprezident, Betka Papánková, viceprezidentka, a Andrew J. Valuchek, viceprezident a zástupce sekretářky.

Správní rada také projednala otázku nového rozpočtu a zejména financování evropských kanceláří fondu, na které v příštím období ústředí fondu musí hodně doplácet, v důsledku snížené podpory americké vlády.

Americký fond bude nadále pomáhat v emigraci československých uprchlíků prostřednictvím svých kanceláří ve

Vídni, Mnichově, Paříži a Římě a několika kanceláři v Americe. Adresa Amerického fondu je 1776 Broadway, Suite 2105, New York, NY 10019-2002 a telefonní číslo je (212) 265-1919.

Nové knihy

Knihovna amerického Kongresu ve Washingtonu vydala dvě nové publikace, týkající se Československa. Obě redigoval Jiří Kovtun.

Masaryk and America: Testimony of a Relationship je výběrová dokumentace (asi 90 str.), která dokládá historicky významné vztahy T. G. Masaryka ke Spojeným státům. Materiál, použitý v dokumentaci, zahrnuje Masarykovy spisy a projevy, novinářské články, úvodníky a interviewy, dopisy, psané Masarykem nebo jemu adresované, osobní poznámky a vzpomínky. Text je doprovázen devíti reprodukcemi dobových fotografií a dokumentů. Lze objednat u Superintendent of Documents, U.S. Government Printing Office, Washington, D.C. 20402. Stock number 030-000-00194-0. Cena \$2.50.

Oddělení slovanských jazyků a literatury

The University of Michigan, Ann Arbor, oznamují:

Czech Literature by Arne Novak.

Baroque in Bohemia by Milada Součková.

Czech poetry A Bilingual Anthology, introduced by Rene Wellek.

Czech prose edited and translated by W. E. Harkins.

Medieval Slavic lives of saints and princes. Translated and introduced by Marvin Kantor.

Rozhovor s Johnem Whiteheadem

(Tato zpráva občanských iniciativ je zároveň dokumentem Charty 77 č. 52/88)

Náměstek ministra zahraničí USA John C. Whitehead vykonal již podruhé v tomto roce oficiální návštěvu Československa. Při této příležitosti pozval v sobotu 15. 10. 88 k rozhovorům zástupce některých nezávislých iniciativ. Z americké strany byli jednáni dále přítomni Nelson Ledski, ředitel National Security Council, a zástupce Johna Whiteheada Thomas Simons a Mark Grossmann. Za československé občanské aktivity (Demokratickou iniciativu, Chartu 77, Iniciativu Sociální obrany, Nezávislé mírové sdružení, SPUSA a VONS) byli přítomni Stanislav Devátý, Jiří Dienstbier, Tomáš Dvořák, Jiří Hájek, Miloš Hájek, Václav Havel, Bohumír Janát, Václav Malý, Emanuel Mandler, Radim Palouš a Petr Uhl.

Obsažný a otevřený rozhovor, který trval dvě hodiny, se týkal především dodržování lidských práv v Československu, postavení nezávislých skupin a situace věřících občanů a duchovních. Zvláště byly uvedeny případy deseti politických vězňů, hájených VONS. Rozhovor se dále týkal otázek pokroku v helsinském procesu a podmínek pro udělování doložky nejvyšších výhod. Českoslovenští účastníci v závěru rozhovoru ocenily americký podíl na zmírňování mezinárodního napětí a vyslovili naději, že v těchto podmínkách dokážou československé nezávislé iniciativy ještě účinněji ovlivňovat společenské dění v Československu. Setkání se rovněž účastnil velvyslanec USA Julian M. Niemczyk a pracovníci velvyslanectví pánové Russel, Bond a Norman.

Tisková zpráva

Rady svobodného Československa

Českoslovenští uprchlíci a emigrace do Spojených států

Po intervenci ve věci emigraci československých uprchlíků do Spojených států, kterou Rada svobodného Československa podnikla prostřednictvím člena Domu representantů Toby Rotha, obdržela Rada ze Státního departmentu následující zprávu: Po poradách mezi zástupci vlády Spojených států a Kongresu president Reagan podepsal dekret, jímž se na rok 1988 zvyšuje počet uprchlíků z východní Evropy a Sovětského svazu, kteří budou připuštěni do Spojených států, z 15,000 na 30,000. Assistant Secretary for Legislative Affairs William M. Thornberry píše v dopise z 2. září, že vláda Spojených států "je si plně vědoma velkého počtu východoevropských uprchlíků čekajících na emigraci do Spojených států a doufá, že zvýšení maxima ulehčí jejich situaci." Zároveň zdůrazňuje, že vláda nyní hledá finanční prostředky, jak umožnit emigraci takto zvýšenému počtu uprchlíků, protože s tímto zvýšením nebylo počítáno v běžném rozpočtu.

Anketa k výročí Mnichova

Zástupci Rady svobodného Československa a Společnosti pro vědy a umění informovali v Mnichově ve čtvrtek 29. září širší veřejnost o výsledku ankety k 50. výročí mnichovského diktátu. Celkem se sešlo na šedesát odpovědí, z toho třetina z Československa. Z domova poslali svá stanoviska Rudolf Battěk, Jan Černogurský, Václav Havel, Ladislav Hejdiánek, Bohumír Janát, Eva Kantůrková, V. Kořán, Jan Křen, Václav Malý, Jaroslav Opat, Libuše Šilhánová, František Šamalík, Jaroslav Šedivý, Milan Šimečka, Jiří Vančura, Saša Vondra, Josef Zvěřina a několik dalších osobností.

Ze Západu poslala odpovědi řada českých a slovenských universitních profesorů, historiků, spisovatelů, novinářů a exilových pracovníků. Ankety se rovněž zúčastnili předseda Evropského parlamentu Lord Plumb a předseda západoněmecké sociální demokracie Hans-Jochem Vogel.

Odpovědi byly přeloženy do angličtiny a dány k dispozici sdělovacím prostředkům. Později budou vydány tiskem. Výsledky ankety byly oznámeny v sále mnichovského hotelu Bayerischer Hof, v němž bylo za mnichovské konference v roce 1938 tiskové středisko. Organizační výbor, vedený redaktorem Egonem Lánským, se tázal na historický význam a poučení plynoucí z mnichovské dohody a na to, zda v jistých podmínkách může znovu dojít k podobnému kompromisu na úkor spojence v naději, že se tím podaří zachovat mír.

Z INFOCHU:

Federální shromáždění ČSSR

Praha

Vážení,

ve dnech 24. a 25. 9. 1988 jsme se jako každoročně zúčastnili pietních aktů k uctění památky amerických vojáků, padlých při osvobozování naší vlasti za druhé světové války. I když považujeme za nedůstojnou rekvizitu těchto aktů každoroční přítomnost příslušníků ministerstva vnitra, můžeme říci, že nás tato skutečnost již nijak zvlášť

nepřekvapuje. Musíme však ostře protestovat proti letošním narušujícím akcím, které v této souvislosti provedly orgány StB.

Již 24. září 1988 byl v Lipníku nad Bečvou bezdůvodně zadržen a několik hodin vězněn aktivista SPUSA inž. Tomáš Hradílek. Byla mu tím zcela záměrně znemožněna účast na pietním aktu. Pomineme-li dále filmování všech zúčastněných občanů příslušníky StB a následné znehodnocení kytice, kterou položili k hrobu zástupci SPUSA, další průběh aktu nebyl nijak zvlášť rušen.

O to nedůstojnější a trapnější byla reakce státních orgánů následujícího dne v Napajedlích u Gottwaldova. Celý prostor napajedelského náměstí před památníkem padlých amerických vojáků byl uzavřen a obsazen příslušníky požárnických sborů, jejich vozidla záměrně blokovala přístup k památníku. Přímo naproti pomníku byly postaveny stánky s občerstvením a celé náměstí bylo ozvučeno hlučícími amplióny. Situace dospěla tak daleko, že přijíždějící americká delegace se musela domáhat přístupu k památníku.

Je smutné, že ještě dnes, v době vytváření pásem důvěry mezi státy s různým společenským zřízením jsou některé státní instituce schopny zneuctit památku amerických vojáků, kteří položili své životy daleko od své vlasti za svobodu nás všech. Nedovedeme si představit, že by k podobným provokacím mohlo dojít například při vzpomínkách na padlé sovětské vojáky. Vzhledem k tomu, že tyto události považujeme za alarmující, žádáme vás, abyste intervencemi u příslušných úřadů zajistili v budoucnosti důstojný průběh pietních aktů, odpovídající jejich významu.

Za Společenství přátel USA i za ostatní občany:

inž. Petr Bartoš, Pavel Jungmann, inž. Bedřich Koutný

Na vědomí: velvyslanectví USA.

Pozdrav z Vidně... 28. října 1988

V pátek dne 28. října 1988 vyslanec Robert Frowick, zástupce předsedy americké delegace k Helsinské Konferenci ve Vídni, telefonoval dr. L. Rozbořilovi a dr. V. Chalupovi a v jejich nepřítomnosti zanechal vzkaz k 28. říjnu.

V úterý 1. listopadu 1988 vyslanec Robert Frowick opět telefonoval dr. L. Rozbořilovi a osobně opakoval svůj pozdrav krajanům československého původu k 70. výročí založení Československé Republiky. Zmínil se o tom, že vyslanec Warren Zimmermann, vedoucí americké delegace, měl projev k 28. říjnu, v němž mimo jiné odsoudil policejní zákroky československé komunistické vlády v Praze, proti demonstrovacím občanům. Jeho projev byl vysílán do ČSSR rozhlasovými stanicemi "Hlas Ameriky" a "Svobodnou Evropou".

Vyslanec R. Frowick byl hlavním řečníkem na sjezdu ČSNRA, konaném 22. května 1988, kde mu byla udělena Masarykova cena za jeho vynikající práci pro lidská práva a pro jeho zájem o Československo.

Prosíme oznamte včas změnu adresy

Česká síň Karlín — Fall 88

5304 Fleet Avenue, Cleveland, Ohio 44105

KALENDÁŘ Z CLEVELANDU

11/19 - 11/20 St. Procop's (W. 41st) Thanksgiving Bazaar, 631-0365.

11/20 Hank Haller and 2 other Bands play at Croation Cultural Ctr — Eastlake — 835-4407.

11/20 Včelka Dramatic Society Play at Bohemian National Hall, 524-9735. Need not understand Czech to enjoy.

11/21 Jaternice Hody at St. Anthony's Church Chatham, Ontario — Kys' Royales Music, 321-6302.

11/23 Thanksgiving Eve "Sousedská" at Karlín — Joe Beno Music. Duck or Pork, 429-2450.

11/24 Příjemné prožití Dne děkuvzdání.

11/24 Tony Petkovsek's Annual Thanksgiving Polka Blast, 481-7512. Continues 11/15 & 11/26.

11/25 Karlín Clubroom Music by R. Moon, also 11/26 by Ed Walsh.

11/27 Joe Beno Band Plays at Milbury, Ohio Czech Club — Bus info 883-4760.

11/30 Joe Kubik plays at Karlín — Kateřinská Zábava — Food info 429-2450.

DEC. — PROSINEC

*Kde se veľa pije, žere, tam otvára nemoc dvere.
Slovenské přísloví.*

12/2 Karlín Clubroom Music by Fred Ziwich, also 12/3 by R. Moon

12/3 Sokol St. Nicholas Dance, "Mikulášská", Bo. Nat. Hall — 662-6130.

12/4 2 Karlín Buses hired for Sokol Detroit Christmas Party. Food & Program — Dance to Joe Tomes' Music — 883-4760.

12/7 Barborská Zábava — Karlín Weekly Band Concert — Food info 429-2450.

12/9 Karlín Auction — Benefit of New Mortgage — Mike Jerman or Joe Beno, 439-3653.

12/9 and 12/10 Karlín Clubroom Music by Ronnie Moon.

12/10 Czech Cath. Union Christmas Party (Nádilka) at Karlín 341-0444.

12/11 West Side CSA Children's Christmas Party at C.S. Sokol, 351-5472.

12/14 Jelení Hody at Karlín Weekly Concert Honoring Our Myslivci — Food 429-2450 or 252-6052.

12/14 Benefit Dinner Boh. Nat. Hall — by Women's Gym Class, 663-5668.

12/16 Karlín Clubroom Music by Fred Ziwich, also 12/17 by R. Moon.

12/18 Joe Beno plays at Holy Trinity Church (Lorain). Villija — Slovak Christmas Gathering — 439-3653.

12/21 Karlín Weekly Concert & Christmas Party — \$1.00 Comical Gift Exchange — Food 429-2450.

12/25 Klidné vánoce a úspěšný nový rok.

12/28 Lake Erie Button Boxers play at Karlín Weekly Concert — Food 429-2450.

12/31 New Year's Eve Party: Silvestrovské Zábavy...

Karlín — Egon Zizka Music & Pork Dinner, \$16.50 s all drinks, hats and noisemakers, 883-4760.

D.T.J. Farm — John Dusek Music — Call 662-6994.

Dobrá věc se podařila

21. října 1988 v restauraci Stará Praha v Ciceru, se konal společenský večer vítězů třetího tenisového turnaje pod záštitou odbočky 28. října ČSNRA a sponzorství peněžního ústavu Mid-America.

Br. Ota Karásek zakladatel tenisového utkání, pozdravil přítomné a požádal předsedkyni Odbočky 28. října Rozinu Nehasilovou, aby převzala úlohu hostitelky večera. Vzhledem k tomu, prohlásila předsedkyně, že zde máme naše vzácné americké hosty, vedoucí úředníky záložny Mid-America, dovolte, abych vám představila pana Hugo Korandu — Honorary Chairman s chotí, pí. Vlastu Snerbergovou — Vicepresident s manželem, pana Jerry Kruger — Board of Directors, paní Lilian Chrástka, naši příznivkyni a milého hosta pí. Agnes Seels a poděkovala panu Korandovi, pí. Snerbergové a ostatním za přízeň a peněžitou podporu naší snahy. Opravdově si toho vážíme a vzdáváme náš upřímný dík.

Všem hráčům turnaje upřímně děkujeme za naší organizaci, za oživení naší činnosti a všichni víme, že je to pokračování, co našemu národu vždy bylo blízké, sport ve všech směrech. Dnes náš národ žije v nesvobodě, ale pevně věříme, že přijde den, kdy Československo znovu získá svobodu a vrátí se k západní civilizaci, kam patří. Aby se tak stalo, musíme dle svých sil k tomu přispět.

Máme zde naše mladistvé hráče tenisu, Janu Karáskovou ml., Marii Radmanovou a Petra Berku, kteří se umístili první v jejich školních týmech. Upřímně blahopřejem a přejeme další úspěchy.

Dr. L. Rozbořil, předseda ČSNRA, který byl milým naším hostem s chotí Dagmar, krátce pohovořil o významu 28. října 1918, kdy před 70. léty vznikla svobodná Československá republika.

Poté následovala večere při níž nás hrou na harmoniku obveseloval p. Petrdil. Po večerí se rozdávali ceny vítězům, které s blahopřáním předali Dr. Rozbořil, V. Snerbergová a R. Nehasilová.

Než se naplno rozběhlo videové promítání tenisového utkání, předsedkyně poděkovala br. O. Karáskovi za jeho záslužnou práci, kterou on a jeho rodina tak nezištně dávají s br. Richardem Pürem a br. Josefem Bártou tenisovému turnaji a tím naší organizaci.

Říká se, že je nás na práci málo, "není důležité kolik nás je, ale kolik toho uděláme!" *R.N.*

VÝSLEDKY TENISOVÉ SOUTĚŽE

Dvuhra mužů: 1. místo P. Bárta, 2. místo A. Horáček.

Čtyřhra mužů: 1. místo K. Engl—I. Radman, 2. místo V. Janovský—Mitas.

Dvuhra žen: 1. místo M. Radmanová, 2. místo J. Karásková ml.

Čtyřhra žen: 1. místo J. Karásková st.—J. Karásková ml., 2. místo Y. Mlsná—O. Osičková.

Smíšená čtyřhra: 1. místo M. Radmanová—I. Radman, 2. místo J. Karásková st.—O. Karásek.

Srdečné pozvání odboček Čsl. národní rady americké Štefánik a Gama na Mikulášskou zábavu

KDY — SOBOTA 10. PROSINCE 1988 v 6 hodin večer.

KDE — u KRAUPNERŮ na adrese 400 E. Randolph, Chicago (tel. 861-0459) v krásné spolkové místnosti na 7. poschodí (parkování v budově anebo v blízkém veřejném parkovišti na Monroe).

VSTUPNÉ — DAR \$15.00 za osobu - zahrnuje sál, bohaté občerstvení s bohatým výběrem nápojů.

PROGRAM — vánoční, připravený našimi osvědčenými muzikanty a zpěváky a jako obvykle vyvrcholením bude tradiční vystoupení svatého Mikuláše s andělem a čertem a společně zapění vánočních koled a národních písní.

PRO DOBRO — tradiční tombola, pro kterou lask. přineste dárky na výhry.

KONEC — o půlnoci.

Abychom mohli zajistit vše k Vaší spokojenosti, prosíme, abyste vrátili přiložené přihlášky s šekem nejpozději do 30. listopadu 1988 na adresu Mrs. Jana Šmerda, 32897 Rolling Hill Rd., Wildwood, IL 60030 (tel. 223-6580), pokladní odbočky Štefánik, resp. Mrs. Zdeňka Sudík, 450 W. Briar Place, Chicago, Ill. 60657, pokladní odbočky Gama.

Pořádající výbor

Vánoční Bazar Československé ženské národní rady americké

4. PROSINCE — V NEDĚLI
OD 11 HODIN DO 5 HODIN

Stánky s domácím pečivem, uměleckými předměty,
vánoční nadílkou

Pro děti Mikuláš s čertem i andělem — Dětské vystoupení
Obědy — pořádá se jako v letech minulých v siní Veteránů v Ciceru

POZNAMENEJTE SI DEN

21. LEDNA 1989

Representační Ples

ČSNRA CHICAGO

RITZ-CARLTON HOTEL



O bližší informace volejte úřadovnu ČSNRA
— 656-1117.

Roční předplatné Věstníku — \$5



ČSA

nejstarší bratrská a sesterská podpůrná jednota v Americe

jest připravena poskytnouti vám nejuvhodnější druhy
životních pojistek plně zabezpečujících
vaši ochranu.

Rovněž nabízíme pojistky
poskytující pravidelný starobní důchod
jakož i pojistky hypoteční.

Další informace ochotně podají:



"Pioneer of Fraternal Life Insurance"

CSA PLAZA • 2701 SOUTH HARLEM AVENUE • BERWYN, IL 60402
Telefony (312) 795-5800 — (312) 242-2224

VĚSTNÍK

CZECHOSLOVAK NATIONAL COUNCIL
OF AMERICA
2137 So. Lombard Ave. — Room 202
Cicero, Illinois 60650

FIRST CLASS MAIL

ADDRESS CORRECTION REQUESTED

